

FOTO: IStockPHOTO

FOTO: CHANNARONG MEESUK/SHUTTERSTOCK

INKWELLDODO/SHUTTERSTOCK

FOTO: SYLVIA ADAMS/SHUTTERSTOCK

Veterinär Bo Runsten på Blå Stjärnans djursjukhus i Göteborg tycker att det borde vara självklart att det ska finnas en specialist på exotiska kliniken för alla sorters smådjur.

Sjuka smådjur från hela världen får hjälp i Göteborg

De exotiska djuren har en egen avdelning på Blå Stjärnans djursjukhus i Göteborg. Här blir smådjur från världens alla hörn behandlade. Det kan handla om allt från papegojor och ödlor – till marsvin, kaniner och sköldpaddor.

TEXT: ANN-CHRISTIN MATHIASSEN

★ Exotiska kliniken är som ett eget litet sjukhus i det stora. För att komma hit måste man gå runt den stora huvudbyggnaden och in genom en grind. Väntrummetts väggar är tropiskt grönfärgade och ur en blomkruka kikar en leksaksödda fram. Bilder på papegojor, ormar och marsvin vittnar om att det här är en alldeles speciell avdelning på Blå Stjärnans djursjukhus.

– Från början hade vi samma väntrum som hundarna och katterna. Men att blanda rovdjur och bytesdjur är aldrig bra. Det kan vara oerhört stressande för smådjuren, säger Bo Runsten,

avdelningens klinikchef, när han möter upp i djungelmönstrad skjorta.

Sökte mer kunskap

Bo Runsten har arbetat på Blå Stjärnans djursjukhus i 26 år. Liksom de flesta veterinärer började han sin bana med hund och katt. Men med tiden blev han mer och mer ansvarig för ”de blå korten”, det vill säga de övriga djur som inte var hundar eller katter. Han insåg snart att det här med smådjur var något de behövde bli bättre på. Reptiler, fåglar och gnagare var ingenting man fick lära sig om på Veterinärhögskolan.

För att få mer kunskap åkte han i väg på kurser och konferenser och fick aukultera hos veterinärer med specialkompetens i både Holland och USA. Tre år senare, 1989, startade han Blå Stjärnans exotiska smådjursavdelning. – Det borde vara lika självklart att det finns en specialist för en kanin eller papegoja som för en hund eller katt. Djurägarna förväntar sig att en djurdoktor ska kunna något när de kommer in med sina djur, säger Bo.

I Sverige finns det bara fyra kliniker som specialiserat sig på exotiska djur. Till Blå Stjärnan kommer därför lång-

väga patienter på remiss från hela landet, från Skåne till Norrland. Även från Norge och Danmark har det kommit djur. De vanligaste djurslagen är fåglar och gnagare som kaniner, marsvin, chinchillor, råttor och möss. Men det kommer också in sköldpaddor, ödlor och i viss mån även ormar.

– De här djuren kan, precis som övriga djurslag, drabbas av infektioner och trauman. Det händer att fåglar får värpnöd och att sköldpaddor faller och knäcker skalet eller blir tuggade på av hundar, berättar Bo.

En fördel med klinikens placering i anslutning till ett stort djursjukhus är den spetskompetens som finns i huset. Här finns teknisk utrustning som möjliggör avancerade operationer. Nyligen genomfördes en för Sverige helt unik operation på djursjukhuset – en pilgrimsfalk från Nordens Ark samt en liten nymfparakit starropererades och fick sin synförmåga tillbaka.

Maskerar sjukdomen

En stor uppgift för klinikens sköterskor är att sprida kunskap om de olika djuren och ge skötselråd till djurägarna. Många sjukdomar bottnar i okunskap om djurens naturliga beteenden och hur deras miljö ska se ut för att de ska må bra. Många av smådjuren är flock- och bytesdjur som maskerar sina sjukdomar och inte gärna visar om de har ont. Därför kan det vara svårt att upptäcka om djuret mår dåligt och det kan ta tid innan man inser att det är dags att söka vård. När djuret slutligen ”tappar masken” och plötsligt visar symtom, kanske det redan är för sent.

– Om man ska ha sådana här djur måste man vara extra uppmärksam. Jag brukar säga att djuren inte bara ska överleva, utan att de också ska växa och frodas, säger Bo som varje dag möter nya utmaningar i sitt arbete.

Varje djur är olika

En av utmaningarna är att ta hand om fåglar med beteenderubbningar, som till exempel fjäderbitning. Beteendet är också ett organ som ska tas på lika stort allvar som de kroppsliga organen anser

Veterinär Bo Runsten har arbetat på Blå Stjärnans djursjukhus i 26 år.

FOTO: ANN-CHRISTIN MATHIASSEN

Bo. Han tror att det om några år kommer vara en självklarhet att varje djursjukhus har en anställd etolog som ansvarar för djur med beteendeproblem.

– Ett djur måste kunna utföra sina naturliga beteenden i så stor utsträckning som möjligt. Det är oerhört viktigt för att de ska få ett värdigt liv och slippa drabbas av psykiska problem.

På exotiska kliniken arbetar Bo och hans kollegor med ett sextiotal djurarter. Genom åren har de haft både flygpungekorrar, afrikanska igelkottar och japanska kojfiskar som patienter. Att ta emot så här många olika djur kräver en enorm kunskap eftersom infektionssjukdomarna ofta är artspecifika.

– Varje djur är olika. De ska behandlas på olika sätt och har olika sätt att sövas och medicineras på. Det händer varje dag att jag får slå i böcker. Ingenting blir slentrian, utan det här jobbet är ett ständigt lärande och växande, säger Bo Runsten. □

EXOTISKA KLINIKEN

Personal: 4 veterinärer, 4 legitimerade djursjukskötare/djurvårdare.

Antal patienter/år: Cirka 2 100.

Tips till dig som har exotiska djur:

Ta för vana att regelbundet väga ditt djur. En viktminskning kan vara ett tydligt tecken på att djuret är sjukt eller inte mår bra.

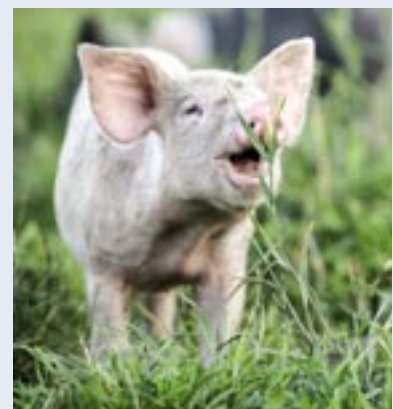
Djurens dag den 4 oktober!

Vet du att den 4 oktober är Djurens dag, inte bara kanelbullens? Djurens dag (World Animal Day), är en internationell temadag för att uppmärksamma djurrätt och djurskydd. Den firas den 4 oktober varje år och startades 1931 av ekologer i Italien för att uppmärksamma att djurarter hotades av utrotning. Numera firas Djurens dag för att påminna om vikten av djurens välmående och för att belysa djurens situation.

Vad vill du göra för att uppmärksamma djurens dag?

Vi hoppas att förbunden och ungdomsavdelningarna kommer att ordna aktiviteter lokalt. Ta en kontakt och hör vad det finns för planer. Centralstyrelsen och kansliet kommer att ta fram material kring svensk mat som du kan dela ut till exempel vid en mataffär.

Boka upp den 4 oktober redan nu!

Djurens dag firas för att påminna om vikten av djurens välmående.

FOTO: LINUS HÖÖK/WWW.JORDPATRYNET.SE